

Årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

2024-08-23

Jurslaskolan
Gäller från augusti 2025 till augusti 2026

Ansvarig chef Senad Mutic

Innehållsförteckning

Årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier	1
Innehållsförteckning	2
Vision och grundsyn	4
Beskrivning av skolan/förskola/fritidsgård	4
STARK.....	4
Medverkande i framtagandet av planen	5
Planens giltighetstid	5
Förankring av planen	6
Personal	6
Elever.....	6
Vårdnadshavare.....	6
Lagtext och styrdokument	6
Definitioner av centrala begrepp	6
Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering	7
Aktiva åtgärder och ansvarsfördelning kring det främjande arbetet med alla diskrimineringsgrunder	8
Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck	8
Etnisk tillhörighet.....	8
Religion eller annan trosuppfattning	8
Funktionsvariation.....	9
Sexuell läggning	9
Ålder.....	9
Förebyggande arbete mot diskriminering	10
Aktiva åtgärder för kränkningar och trakasserier.....	10
Främjande arbete	10
Förebyggande arbete mot kränkningar.....	11
Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande....	12
Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor).....	12
Uppföljning och utvärdering av förra läsårets åtgärder (2023-2024 års plan).....	13

Årets planerade åtgärder och främjande arbete:.....	14
Delaktighet och inflytande	15
Gruppråd.....	15
Elevråd	15
Värdegrundsgrupp.....	15
Föräldramöte	15
Utvecklingssamtal	16
Åtgärdande arbete och ärendegång.....	16
RUTINER.....	16
Rapporteringskyldighet.....	16
När vuxen kränker/diskriminerar elev.....	16
Uppföljning när vuxen kränker/diskriminerar elev	16
När elev kränker/diskriminerar elev.....	17
Kännedom om kränkning	17
Uppföljning när elev kränker/diskriminerar elev	17
Rutiner för hur elever/vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling	18
Rutiner vid nätkränkningar.....	18
Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument).....	18
För ytterligare stöd.....	19
Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun	19
Förändringar på norrkoping.se – Uppdaterad webbsida för stöd till barn och unga	19
Vad kan man göra hemma?	19
Referenser	20
Bilaga 1	21
Lagstiftning	21
Diskrimineringslagen 2008:567	21
Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling	22
Andra lagar, konventioner och förordningar.....	23

Vision och grundsyn

Alla barn och elever har rätt att lära och utvecklas i en trygg miljö och att bemötas med respekt. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande och ha aktiva åtgärder mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Skollagen 6 kap Åtgärder mot kränkande behandling och diskrimineringslagen 2 kap 5§ utgör grunden i arbetet mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. I både skollagen och diskrimineringslagen ligger tyngdpunkten på huvudmannens ansvar att genomföra aktiva åtgärder för att den kränkande behandlingen, diskrimineringen eller trakasserier ska upphöra.

I Norrköping ska varje enhet ha en årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier. Som en del av det främjande och förebyggande arbetet ska det finnas med hur enheten, i samverkan med barn/elever och personal undersöker risker, analyserar orsaker, genomför åtgärder och följer upp samt utvärderar arbetet.

I planen ska det även finnas med hur enheten arbetar med att följa upp inkomna anmälningar till rektor på individnivå, för att kunna upptäcka elever som regelbundet blir utsatta eller utsätter andra. Detta för att kunna vidta de åtgärder och insatser som eleven behöver. Det kan röra sig om samtal, disciplinära åtgärder, pedagogiska och sociala kartläggningar, anmälan till rektor om att en elev är i behov av särskilt stöd samt insatser på individ-, -grupp- och enhetsnivå. Arbetet ska dokumenteras löpande.

Innehållet i planen följer Norrköpings kommuns rutin kring Åtgärder mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Beskrivning av skolan/förskola/fritidsgård

Jurslaskolan är en grundskola åk F-6 med fritidshem F-6. Skolan ligger ca 1 mil norr om Norrköping och här går ungefär 330 elever. Skolan har ca 50 personal. Vår skola har en utomhuspedagogiks inriktning och har en tomt och en skolskog uppe vid en sjö, som alla elevgrupper regelbundet har som lärmiljö. Ett av våra fokusområden är arbetet kring trygghet och trivsel genom ett aktivt främjande- och förebyggande arbete med värdegrunden.

STARK

Vi arbetar med STARK - Språkbruk, Trygghet, Ansvar, Respekt och Kunskap. Detta är ett kontinuerligt förebyggande arbete som är pågående under hela läsåret i vår verksamhet. Syftet är att arbeta med vår gemensamma värdegrund och att det blir en likvärdighet i alla årskurser för att öka trygghet och trivsel. Varje läsårsstart skickas *Vårt förhållningssätt för trygghet och trivsel STARK* till alla vårdnadshavare och elever. I STARK kommer vi också koppla ihop ett arbetsmaterial kallat Bråka Smartare. Samtliga klasser har en bank med uppdrag utifrån detta material. Materialet Bråka Smartare syftar till att utbilda eleverna till att se olika parter syn på konflikter, hur de kan arbeta förebyggande för att undvika konflikter och stöd till pågående konflikter. Allt detta i samspel med varandra och med pedagoger på skolan och fritidshem. Skolan har en

gemensam metodbank med värdegrundsmaterial utifrån olika områden som alla går att koppla ihop med begreppen från STARK.

Konsekvenstrappa

Trygghetsteamet har utformat ett stöd för pedagoger, elever och vårdnadshavare för att underlätta förståelsen för hur konflikter och konsekvenser hanteras på Jurslaskolan.

Trappan är tydligt uppsatt på skolan och har skickats hem i månadsbrev. Stegringen sker utifrån rektors bedömning i stöd med andra instanser.

Disciplinära åtgärder är åtgärder som under vissa förutsättningar får användas om en elev stör ordningen, uppträder olämpligt eller på annat sätt inverkar negativt på tryggheten och studieron. De disciplinära åtgärderna får inte användas som bestraffning. Syftet är att de ska leda till ett ändrat beteende hos eleven och skapa en bättre skolsituation för såväl eleven själv som för övriga elever och personalen. Precis som när det gäller de omedelbara och tillfälliga åtgärder som all personal får vidta, får disciplinära åtgärder endast vidtas om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Den så kallade proportionalitetsprincipen innebär också att mindre ingripande åtgärder som huvudregel ska prövas först, innan mer ingripande åtgärder vidtas. Alla beslut som rör barn under 18 år ska ha barnets bästa som utgångspunkt.

Konflikthantering och medlingsstöd

Trygghetsteamet har utformat en mall för hur pedagoger kan stödja elever vid konflikter.

Detta för att säkerställa så samtliga konflikter löses på ett mer likvärdigt sätt över hela skolan och för att underlätta för samtliga parter. All personal på Jurslaskolan ska följa denna rutin för konflikthantering för att träna eleverna i att bli bättre på att lösa sina konflikter och att kunna se sin roll en konflikt. Främjande och förebyggande sker via STARK och därigenom Bråka Smartare och i goda samtal med eleverna kontinuerligt.

Medverkande i framtagandet av planen

Den årliga planen mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier sammanställs av Jurslaskolans trygghetsteam som består av Senad Mutic (rektor), Lisa Hedström-Hulterstam (kurator), Malin Erichsen (lärare) samt Christina Bergman Santesson (lärare). Detta görs utifrån olika kartläggningar och utvärderingar.

Trygghetsteamet träffas kontinuerligt, varje vecka under 2 timmars tid.

Planens giltighetstid

Planen mot diskriminering och kränkande behandling utformas läsårsvis. Den gäller från augusti till augusti (i detta fall 2025-2026). En halvtidsuppföljning och utvärdering av målen i planen görs i december bland annat med hjälp av resultat/svar från elevenkäter som genomförs under hösten. En kartläggning med elevenkäter eller intervjuer med skolans elever görs sedan igen på vårterminen och utifrån det resultatet görs en ny utvärdering för att påbörja arbetet med en ny plan i maj-juni.

Förankring av planen

Alla elever och vårdnadshavare samt personal ska ha kännedom om skolans metoder för att upptäcka om elever utsätts för kränkande behandlingar och diskriminering. Alla ska ha kännedom om de rutiner som finns kring kränkande behandling och diskriminering.

Syftet med planen mot diskriminering och kränkande behandling är att den ska vara ett levande dokument, varpå den behöver förankras bland såväl personalgruppen som elever och vårdnadshavare.

Personal

Rektor ansvarar för att all personal har tillgång till planens innehåll och kännedom om planens mål. Det är även rektors ansvar att se till att tid finns för att förankra planen hos all personal i början av höstterminen. Detta görs i samband med arbetslagsmöte eller på höstterminens första arbetsplatsträff. Utöver detta har alla anställda på Jurslaskolan ett ansvar för att ta till sig och aktivt verka för att uppnå planens mål. Planen följs upp under arbetsplatsträffar och innehållet utvärderas under slutet av vårterminen.

Elever

Alla elever som går på Jurslaskolan ska informeras om planens innehåll. Detta görs i samband med att man går igenom Jurslaskolans förhållningssätt för trygghet och trivsel samt värdegrundsarbetet STARK. Planens mål är också en stående punkt på alla gruppråd. Ansvariga för att eleverna tar del av planen är pedagogerna i respektive årskurs med stöd av Trygghetsteamet vid behov.

Vårdnadshavare

Alla vårdnadshavare ska informeras om planens innehåll. De delges informationen vid höstterminens föräldramöte. Ansvariga för detta är pedagogerna som håller i föräldramötet.

Lagtext och styrdokument

Syftet med denna plan är att tydliggöra Jurslaskolans arbete med att förebygga och förhindra all form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, men också hur man åtgärdar då det förekommit. Arbetet med att främja likabehandling är en central del i skolans uppdrag. Den årliga planen omfattar förskoleklass, grundskola och fritidshem och utgår bl. a från lagstiftningen i Skollagen 6 kap 7-9§ och 10§, Diskrimineringslagen 4§, Socialtjänstlagen 14 kap 1§ samt Barnkonventionen.

Definitioner av centrala begrepp

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon av diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden

- *kön* menas att någon är kvinna eller man. I denna diskrimineringsgrund ingår också transsexuella som har ändrat eller planerar att ändra sin könstillhörighet.
- *Ålder* innebär att du inte får samma möjligheter som andra, bara för att du är yngre eller äldre än andra i samma situation. Lagen definierar ålder som uppnådd levnadslängd.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionsvariation* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning
- *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

Regler om aktiva åtgärder mot diskriminering

Reglerna om aktiva åtgärder mot diskriminering finns i tredje kapitlet i diskrimineringslagen. För förskolan, skolan och annan verksamhet som regleras i skollagen är en av nyheterna i diskrimineringslagen att skyldigheten att arbeta med aktiva åtgärder har utvidgats till att omfatta alla diskrimineringsgrunder.

Arbetet med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter ska omfatta diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder¹.

¹ Det är tillåtet att särbehandla av skäl som har samband med ålder

- vid tillämpning av bestämmelser som tar hänsyn till ålder i förskolan. En sådan bestämmelse kan finnas till exempel i skollagen eller i någon annan förordning.

Lagen medför skyldighet att genomföra arbetet med aktiva åtgärder enligt ett övergripande ramverk. Det finns också en skyldighet att ha riktlinjer och rutiner för verksamheten i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Kravet på en likabehandlingsplan har ersatts med ett allmänt krav på skriftlig dokumentation.

Aktiva åtgärder och ansvarsfördelning kring det främjande arbetet med alla diskrimineringsgrunder

Kön och könsöverskridande identitet eller uttryck

Mål: Att all verksamhet på Jurslaskolan ska genomsyras av ett genusperspektiv som främjar ökad jämställdhet. Ingen ska behöva bli kränkt på grund av det kön man identifierar sig med.

Främjande arbete: Personal ska ha kunskap om genuspedagogik, träna på att synliggöra sitt förhållningssätt inom området och därmed kunna stärka alla elevers rätt till deltagande på lika villkor i skolan, oavsett kön. Vi diskuterar frågor som har med genus att göra, är noga med våra val av texter, filmer och övrigt material och för diskussioner kring alla människors lika värde.

Tidpunkt: Kontinuerligt under året i den dagliga undervisningen, men också med hjälp av STARK-uppdrag. Arbeta med personalen på arbetsplatsträffar.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet

Etnisk tillhörighet

Mål: Att alla elever ska ha samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett etnisk tillhörighet.

Främjande arbete: Vi arbetar med alla människors lika värde, Barns och mänskliga rättigheter.

Tidpunkt: Kontinuerligt under läsåret i den dagliga undervisningen, men också i STARK-uppdrag.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet.

Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Ingen elev ska missgynnas på grund av sin religion eller trosuppfattning.

-
- om det finns ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Ur ”Lika rättigheter i förskolan” utgiven av Diskrimineringsombudsmannen

Främjande arbete: Ha ett öppet och nyfiket förhållningssätt hos personalen. Uppmärksamma olika religioners högtider, seder och bruk. Jämföra olika religioner med varandra och visa på att de har många lika beröringspunkter i grunden.

Tidpunkt: Kontinuerligt under året i den dagliga undervisningen, men också med hjälp av något STARK-uppdrag.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet.

Funktionsvariation

Mål: Att alla elever ska kunna delta i skolans aktiviteter utifrån sina förutsättningar. Att anpassa skolans miljöer för att alla elever ska känna sig trygga och inkluderade.

Främjande arbete: Personal ska ha kunskap om olika sorters funktionsvariationer och hur man kan planera sin undervisning så att alla elever kan delta utifrån sina förutsättningar. Eleverna behöver få inblick i och förståelse för hur det kan vara att leva med olika sorters funktionsvariation ex prova rullstol, leka blindboll på idrotten samt se filmer eller ta del av personer med olika funktionsvariationer som berättar om sina erfarenheter och därmed få mer kunskap om hur man ska kunna hjälpa kamrater eller hantera sig själv att skapa ett lustfyllt och tillåtande klimat. Önskemål är att anpassa skolans miljö genom att frosta glasrutor och dörrar, skapa rum i rummet med skärmväggar samt arbetsplatser att stå och arbeta vid.

Tidpunkt: Kontinuerligt under året i den dagliga undervisningen, men också med hjälp av något STARK-uppdrag.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet.

Sexuell läggning

Mål: Att både personal och elever ska ha kunskap om och förståelse för olika sexuella läggningar och familjekonstellationer.

Främjande arbete: Personalen ska ha ett öppet förhållningssätt gentemot olika sexuella läggningar och familjekonstellationer. Med hjälp av film, teater, texter och diskussioner kan pedagogerna påvisa att detta kan se olika ut och därmed få in olikheter på ett övergripande och naturligt sätt i undervisningen.

Tidpunkt: Kontinuerligt under året i den dagliga undervisningen, men också med hjälp av något STARK-uppdrag.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet.

Ålder

Mål: Alla elever på Jurslaskolan ska, oavsett ålder, ha sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Främjande arbete: Alla elever på skolan ska ha möjlighet att vara delaktiga i och ta ansvar för sitt skolarbete utifrån de egna förutsättningarna. Eleverna ska involveras i arbetet med att planera, genomföra och utvärdera undervisningen utifrån den nivå de klarar av. De ska också på den nivå de klarar av hålla i sina egna utvecklingssamtal. Elever i åk 5 får i uppdrag att välkomna och stötta upp förskoleklassen genom ett fadderskap. Värdegrundsgruppen med representanter från åk 3-6 deltar i intervjuandet av skolkamrater då vi kartlägger trygghet och trivsel på skolan.

Tidpunkt: Kontinuerligt under året i den dagliga undervisningen.

Ansvar: Rektor, alla pedagoger och Trygghetsteamet.

Förebyggande arbete mot diskriminering

Planens mål följs upp och utvärderas av trygghetsteamet genom en trygghet- och trivselenkät som eleverna svarar på. Trygghetsteamet skickar ut enkäten till all personal som genomför den i sina grupper. Resultatet utgör en grund för nya mål i planen. Det finns pedagoger ute på rasterna. Ett särskilt schema för pedagoger upprättas för att de på bästa sätt ska finnas för och stötta eleverna på hela skolgården. Vuxna beslutar om placeringar och gruppindelningar vid organiserad verksamhet t.ex. bordsplaceringar, idrott, friluftsdagar, grupparbeten etc. På skolan förs kontinuerligt samtal kring ovanstående diskrimineringsgrunder, elevvård, stöttning på raster.

Aktiva åtgärder för kränkningar och trakasserier

Främjande arbete

- Vi arbetar främjande med ett gemensamt värdegrundsarbete som heter STARK. Detta arbete bygger på bla Skollagen, Lgr11 och Norrköpings kommuns uppdragsplan.
När: Under hela läsåret.
Ansvariga: Trygghetsteamet ansvarar för att hålla ihop arbetet, men arbetslag och alla pedagoger är ansvariga för att arbetet genomsyrar verksamheten och att det genomförs i samtliga grupper.
- Vi kommer arbeta främjande genom det beprövade arbetsmaterialet ”Bråka smartare” som utgår ifrån olika konfliktshanteringsstilar. Detta material syftar till att medvetengöra de olika konfliktstilar som man kan in ta för att öka förståelse hur man själv och andra reagerar i en konflikt och hur man kan träna sig i att utveckla olika konfliktshanteringsstilar i konfliktshantering.
- Årligen revideras våra trivselregler. Detta dokument har vi döpt till *Vårt förhållningssätt för trygghet och trivsel på Jurslaskolan - STARK*.
När: i forum på elev- personal och vårdnadshavarenivå under hösten.
Ansvariga: pedagoger och rektor via klassråd, elevråd, skolforum, möten med vårdnadshavare.

- Elevrepresentanterna i värdegrundsgruppen utformar broschyren ”Trygga på Jursla”.
När: sept-okt.
Ansvariga: Trygghetsteamet tillsammans med elevrepresentanter i värdegrundsgruppen.
- Föräldrainformation om trygghetsteamet och plan mot kränkande behandling och diskriminering.
När: vid skolstart.
Ansvariga: rektor.
- Alla klasser har gruppråd där det bland annat tas upp värdegrundsfrågor.
När: 1-2 gånger i månaden.
Ansvariga: alla pedagoger.
- ”Hushoppardag” då pedagogerna besöker sina blivande elever inför höstterminen. Blivande sjuor besöker även Hultdalskolan.
När: maj.
Ansvariga: pedagoger.
- För att skapa trygghet för förskoleklassen har vi ett system där femmorna är faddrar för de nya sexåringarna. I första klass har de sedan kvar samma faddrar, som då är sexor.
När: hela läsåret.
Ansvariga: Pedagoger i åk 5, förskoleklass. Åk 6 samt åk 1.
- Gemensamma samlingar för att uppmärksamma olika högtider eller händelser.
När: Fortlöpande under året.
Ansvariga: alla pedagoger
- På skolan finns en plan för hur vi arbetar med värdegrundsfrågor utifrån en struktur där man kan se en ökad progression efter ålder.
När: fortlöpande under året i STARK-uppdrag.
Ansvariga: Trygghetsteamet.

Förebyggande arbete mot kränkningar

- Trivselenkät med elever och pedagoger.
När: oktober-november.
Ansvariga: Trygghetsteamet.
- Arbeta utefter materialet ”Bråka smartare” och övrigt värdegrundsmaterial i Driven.
När: hela läsåret.
Ansvariga: undervisande personal på skolan.
- Eleverna svarar på en trivselenkät.
När: Höstterminsdiskussion och genomförs på vårtermin.

Ansvariga: Trygghetsteamet tillsammans med elevrepresentanter i värdegrundsgruppen.

- Det finns pedagoger ute på rasterna. Ett särskilt schema upprättas för att de på bästa sätt ska finnas för och stötta eleverna på hela skolgården. Ett par pedagoger ansvarar för att det finns planerade rastaktiviteter minst en rast per dag.

När: hela läsåret

Ansvariga: Alla pedagoger som är rastvärdar och för de planerade rastaktiviteterna ansvarar en pedagog.

- Vuxna beslutar om placeringar och gruppindelningar vid organiserad verksamhet t.ex. idrott, friluftsdagar, grupparbeten etc.

När: hela läsåret.

Ansvariga: all personal på skolan.

- På skolan förs kontinuerligt samtal kring elevvård och stöttning på raster m.m. bland pedagoger ex på husmöten och morgonmöten.

När: Fortlöpande under året i arbetslaget.

Ansvariga: lagledare och alla pedagoger.

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Detta arbete utvärderas kontinuerligt. Det är Trygghetsteamets ansvar att följa upp och utvärdera, men att också se till att elever och pedagoger utvärderar arbetet i sina grupper och i arbetslag. Varje år i maj sammanställer Trygghetsteamet elevers och pedagogers tankar kring arbetet samt ser över arbetssätt och mål själva för att se hur det gått och vad som behöver utvecklas vidare och prioriteras till nästkommande läsår. Dokumentationen av detta görs i *Årlig plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier* och bildar underlag för nästa läsårs plan.

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten i arbete mot kränkande behandling (t.ex. rektor, trygghetsteam, arbetslag, mentor)

Rektor ansvarar för att det främjande och förebyggande arbetet med värdegrunden på skolan genomförs. Detta har trygghetsteamet på skolan fått i uppdrag att driva och det är pedagogerna på skolan som har som ansvar att genomföra de uppdrag och uppgifter som de får, i sina klasser. När kränkningar eller diskrimineringar upptäcks är det närvarande pedagog som har i ansvar att åtgärda, antingen genom att själv reda i situationen eller att ta hjälp av mentor, trygghetsteam, rektor eller andra pedagoger. En kränkingsanmälan upprättas och skickas in till huvudman med händelsen förklarad och vidtagna åtgärder samt om händelsen anses utredd eller inte. Trygghetsteamet ansvarar också för att göra olika kartläggningar för att kunna arbeta främjande och förebyggande. Detta görs genom samtal med elevrepresentanter i värdegrundsgruppen, enkäter på hösten och våren.

Uppföljning och utvärdering av förra läsårets åtgärder (2024-2025 års plan)

Denna utvärdering har gjorts utifrån elevers svar på enkäter som är genomförda under vårterminen och trygghetsteamets arbete under läsåret.

1. Utforma och implementera trygghetsteamets uppdrag och syfte under elevtid (1 timme/veckan)

Organisationsnivå: Trygghetsteamet har avsatt 1 timme/veckan för elevtid. Det behöver arbetas fram en tydlig struktur och syfte med uppdraget för att arbeta främjande och förebyggande på bästa sätt.

Grupp/individnivå: Främja trygghet och trivsel hos skolans elever genom kontinuerligt samarbete med pedagogerna i klasserna.

Ansvariga: Trygghetsteamet

Utvärdering av mål: Trygghetsteamet har haft svårt att hitta en hållbar struktur för att få till en elevtid i veckan. Vi såg ett större behov av att träffa våra värdegrundsrepresentanter med ett tydligt uppdrag till dem för att främja och förebygga trygghet och trivsel på skolan. Värdegrundsgruppen med elever från åk 3-6 är en viktig länk mellan eleverna och personalen på skolan. Vi har haft olika värdegrundsuppdrag på skolan som representanterna har hjälpt till med att utforma och genomfört samt tagit med sig tillbaka till alla klasser. "Elevtiden" hade kunnat utformats med hjälp av övrig personal utifrån behov i klasserna. Ett annat hinder med "elevtiden" har varit schemamässigt svårt på grund av att trygghetsteamet tid i veckan och klassernas schema inte går ihop. En tanke var också att synas och vara ute på rasten men arbetat med det administrativa har tagit all tid.

2. Implementera nytt arbetssätt genom ett pedagogiskt årshjul av värdegrundsarbete (STARK) för pedagoger.

Organisationsnivå: Genom årshjulet finns bestämda teman/områden som hela skolan ska jobba med under perioder. Varje område får en förbestämd uppstartsuppgift från trygghetsteamet. Därefter väljer pedagogerna själva material som passar gruppens behov ur en materialbank som finns på Driven.

Grupp/individnivå: Trygghetsteamet utvecklar kontinuerligt material och innehållet utefter behov och uppdaterad forskning kring trygghet och värdegrund.

Ansvariga: Trygghetsteamet

Utvärdering av mål: Vi har utformat årshjul för Trygghetsteamet, Värdegrundsgruppen och för pedagogerna på skolan. Alla årshjulen har tagit mycket tid och tankeverksamhet för att de ska synkroniseras och vara aktuella för vår verksamhet. Vi har utgått ifrån vårt trygghetsarbete av STARK och enkätsvar när vi har skapat årshjulen. Årshjulen behöver revideras årligen för att vara ett levande, aktuellt dokument som anpassas efter elevernas behov. Syftet med årshjulen är att skapa en tydlighet i trygghetsarbetet på skolan, som ska vara enkelt att jobba utifrån för all skolans personal.

Nya mål som är planerade för läsåret 25/26

Årets planerade åtgärder och främjande arbete:

- **Alla elever på Jurslaskolan ska känna sig trygga med att uttrycka sig och bli bemötta med ett respektfullt och vänligt språk i alla skolans miljöer. Målet är också att minska förekomsten av verbala kränkningar, såsom elaka kommentarer, retningar och nedvärderande språk.**

Så här når vi målet:

All personal på skolan;

- Använder positiva ord och ett vänligt tonfall när vi pratar med varandra.
- Tränar på att ge och ta emot feedback på ett respektfullt sätt.
- Uppmärksammar och berömmar goda exempel på fint språkbruk.
- Arbetar aktivt med övningar som stärker elevernas förståelse för hur språk påverkar trygghet och självkänsla.
- Markerar tydligt när språkbruket inte är okej och samtalar om varför.

Ansvar: All skolans personal

Utvärdering:

Trygghetsteamet följer upp målet genom analys av anmälan mot kränkande behandling, samt genom enkäter eller trivselundersökningar.

- **Eleverna på Jurslaskolan ska utveckla sin förmåga att hantera konflikter på ett konstruktivt sätt och använda strategier som främjar samtal, förståelse och samarbete. Målet är också att minska förekomsten av fysiska kränkningar, såsom knuffar, slag och annan fysisk negativ kontakt.**

Så här når vi målet:

- Vi tränar på att lösa konflikter genom samtal, lyssnande och kompromisser. Använd materialet "bråka smartare" som stöd.
- Vi använder övningar som rollspel, kompismassage och trygghetslekar för att stärka empati och samspel.
- Vi samtalar om känslor, gränser och hur man kan säga ifrån på ett respektfullt sätt.
- Vi uppmuntrar elever att ta hjälp av vuxna när konflikter känns svåra att lösa själva.

- Vi markerar tydligt att all typ av kränkning aldrig är acceptabel och arbetar förebyggande genom närvaro och samtal.

Ansvar: All skolans personal

Utvärdering:

Trygghetsteamet följer upp målet genom analys av anmälan mot kränkande behandling, samt genom enkäter.

Delaktighet och inflytande

Vår vision är att föräldrar och elever ska känna sig delaktiga i trygghetsarbetet på Jurslaskolan. Elever görs delaktiga och har möjlighet till inflytande över sin skolvardag. Delaktigheten sker dels i klassrumsverksamheten och dels genom mer organiserade former som i elevråd och gruppråd. Vårdnadshavare görs delaktiga och har möjlighet till att påverka genom föräldramöten samt skolforum.

Gruppråd

Varje klass har gruppråd där frågor som berör eleverna tas upp. Grupprådet utser elevrådsrepresentanter som tar med sig synpunkter till elevrådet.

Elevråd

Elevrådet fungerar som ett forum för delaktighet och inflytande där elevers åsikter förs fram i frågor som rör skola och fritidshem. Från varje klass är det två representanter utsedda att delta i elevrådet. De frågor som tas upp har först kommit upp på respektive gruppråd.

Värdegrundsgrupp

Representanter från Trygghetsteamet och Värdegrundsgruppen träffas och diskuterar hur läget är på skolan och vad vi behöver arbeta mer med. Tillsammans med eleverna utformar vi foldern **Trygga på Jursla**. Vi gör uppgifter tillsammans och eleverna hjälper pedagogerna att utforma, utvärdera och utveckla uppdraget i Trygghetsteamet och skolan i allmänhet. I varje grupp/klass finns det två stycken representanter från åk 3-6.

Föräldramöte

Varje klass har minst ett föräldramöte per år, då lyfts värdegrundsarbetet med STARK och Bråka Smartare samt det *Gemensamma förhållningssättet för trygghet och trivsel på Jurslaskolan* (våra trivselregler).

Utvecklingssamtal

En gång per termin bjuds elev och vårdnadshavare in till utvecklingssamtal. Här diskuteras elevens kunskapsutveckling, men fokus på frågor kring trygghet och trivsel tas också upp som en viktig förutsättning för elevens lärande.

Åtgärdande arbete och ärendegång

RUTINER

Rapporteringskyldighet

Personal som i sitt arbete uppmärksammar situationer som är av kränkande karaktär eller är tveksamma om sådan situation har inträffat ska utan dröjsmål lämna en skriftlig händelserapport via Prorenata. Rektor har i sin tur ansvar för att göra en anmälan enligt rutiner och lagar som gäller.

Detta gäller den som är anställd, uppdragstagare, praktikant, student eller motsvarande eller den som deltar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder inom Barn- och ungdomsnämndens verksamhetsområde.

När vuxen kränker/diskriminerar elev

- Så snart ansvarig rektor fått muntlig information eller händelserapport inlämnad om att vuxen kränkt/diskriminerat elev eller att kränkning/diskriminering kan ha inträffat är rektor skyldig enligt lag att utreda uppgifterna på organisations-, grupp- och individnivå.
- Rektor informerar verksamhetschef.
- Rektor och/eller någon ur Elevhälsoteam samtalat med berörda elever.
- Rektor samtalat med berörda vuxna.
- Vårdnadshavaren underrättas av rektor eller den som rektor utser.
- Rektor vidtar enligt gällande lagar, förordningar och avtal nödvändiga åtgärder och skickar in en händelserapport till huvudmannen. Kontakt kan tas med t.ex. personalkontoret eller sociala myndigheter för samråd.
- Bedöms kränkningen/diskrimineringen som allvarlig, dvs. att händelsen är att betrakta som en brottslig handling, skall rektor göra en polisanmälan.
- Eleven erbjuds medicinsk/psykologisk/kurators hjälp och eventuellt upprättas ett åtgärdsprogram.

Uppföljning när vuxen kränker/diskriminerar elev

Uppföljningen ska dokumenteras och visa om eleven och berörda vårdnadshavare upplever att situationen förbättrats.

Om förbättring skett:

- Dokumentationen förvaras i personal- och elevakt.

Om förbättring inte skett:

- Ansvar tas över av Elevhälsoteam.
- Rektor samtalar och skriver en handlingsplan tillsammans med den berörda vuxna.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare till den utsatta eleven för ett möte där situationen diskuteras och beslut kring elevens trygghet fattas.

Rektor kan efter bedömning välja att kontakta socialtjänst, polis, personalkontor eller lyfta ärendet i Barn- och ungdomsnämnden. För ytterligare stöd finns också Barn- och elevombudsmannen i Norrköping samt Diskrimineringsombudsmannen.

När elev kränker/diskriminerar elev

Vid vardagliga konflikter och bråk utreder i första hand berörda vuxna och elever konflikten på plats. När så bedöms kontaktas vårdnadshavare och mentor.

Kännedom om kränkning

Den som får kännedom om att en kränkning eller diskriminering inträffat har skyldighet att snarast agera genom att

1. Samtala med berörda parter
2. Dokumentera i "Anmälan om kränkande behandling" genom intranätet
3. Rektor bedömer om ärendet kan avslutas eller om fördjupad utredning behövs
4. Mentor/annan pedagog kontaktar vårdnadshavare
5. Eventuell åtgärd sätts in

Vid upprepade eller särskilt allvarliga händelser gäller följande:

1. Samtal med berörda parter
2. Rektor beslutar om fördjupad utredning och att mentor till den utsatte eleven blir ansvarig i utredningen. Utredningen pågår under ett satt antal veckor. Rektor meddelar Tht att fördjupad utredning startats.
3. Den fördjupade utredningen analyseras och diskuteras ytterligare av Tht och rektor avgör om den är avslutad eller inte. Är den ej avslutad så förlängs tiden i fler veckor. Mentor meddelas.

Uppföljning när elev kränker/diskriminerar elev

Uppföljningen ska dokumenteras och ska visa om eleven och berörda vårdnadshavare upplever att situationen förbättrats.

Om förbättring skett:

- Dokumentationen förvaras i Prorenata

Om förbättring inte skett:

- Ansvaret tas över av elevhälsoteamet.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare till eleven som utsatt annan elev för ett möte där situationen diskuteras. Handlingsplan upprättas tillsammans med eleven och vårdnadshavare.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare till den utsatta eleven för ett möte där situationen diskuteras och beslut kring elevens trygghet fattas. Handlingsplan upprättas.

Rektor anmäler alltid till huvudman och kontaktar i vissa fall socialtjänst eller polis.

Rutiner för hur elever/vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

När en elev känner sig kränkt och eleven/vårdnadshavaren vill anmäla detta ska det i första hand göras till mentor eller annan vuxen på skolan som man känner förtroende för. Det kan också anmälas till trygghetsteamet alternativt rektor.

En mycket viktig och avgörande betydelse är att hemmet och skolan har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Föräldrarna bör prata med eleven/barnet hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska bör personal på skolan kontaktas.

Rutiner vid nätkränkningar

Då nätkränkningar bedöms ha samband med verksamheten, anmäls och utreds de enligt samma rutin som ovan.

Sekretess, handläggning och dokumentation (utlämnande av dokument)

Anmälningar om kränkandebehandling och diskriminering innehåller ofta uppgifter om elevens personliga förhållanden och omfattas därmed av sekretess. Handlingar som tillhör ärendet dokumenteras i Prorenata. Vårdnadshavare får ta del av den dokumentation som upprättats kring det egna barnet. Det är trots sekretessen tillåtet att skicka handlingar i ärenden via kommunens mail till diariet.

För ytterligare stöd

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BeoN, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Hanna Martinsson

Förändringar på norrkoping.se – Uppdaterad webbsida för stöd till barn och unga

Sidorna med stöd till barn och unga på norrkoping.se har setts över för att göra det så enkelt som möjligt för unga att hitta rätt när de letar information om hur de kan få stöd och hjälp. Sidorna är uppdaterade med bilder och färg för att bli mer tilltalande och rubriker är förtydligade. Sidan är tänkt att vara en samlingssida där barn och unga hittar all information direkt, istället för att behöva leta på flera olika ställen.

<https://www.norrkoping.se/stod-och-omsorg/barn-ungdom-och-familj/stod-for-dig-som-ar-barn-eller-ungdom>

Vad kan man göra hemma?

Det är av stor betydelse att hemmet och verksamheten har en öppen dialog och känner stöd och förtroende för varandra. Vårdnadshavare bör prata med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska vara bör personal i verksamheten skyndsamt kontaktas.

Referenser

Skolverkets Allmänna råd ”Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling” 2014

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2008:567

Bråka Smartare Konfliktkunskap i klassrummet. Medlingscentrum 2019

Bilaga 1

Lagstiftning

Skollagen 2010:800

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling.

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Första stycket första och andra meningarna ska tillämpas på motsvarande sätt om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen (2008:567).

För verksamhet som avses i 25 kap. och för fritidshem som inte är integrerade med en skolenhet eller förskoleenhet gäller första och andra styckena för den personal som huvudmannen utser.

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för repressalier på grund av att barnet eller eleven medverkat i en utredning enligt detta kapitel eller anmält eller påtalat att någon handlat i strid med bestämmelserna i kapitlet.

Skollagen 6 Kap 6-11§§

Diskrimineringslagen 2008:567

4 § I denna lag avses med diskriminering

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon

annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
- andra omständigheter av betydelse,

4. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,

6. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-5 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag. *Lag (2014:958)*.

Förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Den 1 januari 2017 ändrades också förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Förordningen reglerar från och med den 1 januari 2017 endast barns och elevers deltagande i arbetet med planen mot kränkande behandling. Förordningens rubrik har ändrats till förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling. Barns och elevers deltagande i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering regleras från och med den 1 januari 2017 i diskrimineringslagen.

Andra lagar, konventioner och förordningar

Denna plan bygger även på andra lagar, konventioner och förordningar t.ex.

Barnkonventionen, Arbetsmiljölagen, Europakonventionen artikel 14, Regeringsformen 1 kap 2 §, Brottsbalken, Socialtjänstlagen 14 kap 1 §.